



SOCIALTJÄNSTRAPPORT 2023

## 6. MISSBRUK OCH BEROENDE



För femtonde året i rad har socialtjänstrapporten tagits fram av socialnämnden. Det är en stadsövergripande rapport som syftar till att beskriva tillståndet inom Stockholms stads socialtjänst och hur den utvecklas över tid. Rapporten är ett verktyg i arbetet för likställighet inom stadens socialtjänst, för såväl politiker som verksamheterna att ta del av, besluta och planera utifrån.

Socialnämnden har samlat in och sammanställt statistikuppgifter och annan relevant information för följande verksamhetsområden: ekonomiskt bistånd, barn och unga, familjerätten, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck, missbruk och beroende, hemlöshet, socialpsykiatri och funktionsnedsättning.

## Innehåll

<b>Missbruk och beroende</b>	<b>3</b>
<b>Sammanfattning</b>	<b>3</b>
<b>Om statistiken</b>	<b>3</b>
<b>Utredningar, insatser, biståndets omfattning och utformning</b>	<b>4</b>
Antal, köns- och åldersfördelning	4
Stadsövergripande stöd	6
Individuellt behovsprövade öppna insatser	6
Biståndsbedömda boendeinsatser	8
Institutionsvård	9
Behandlingshem	9
Stöd- och omvårdnadsboende med HVB-tillstånd	9
Stöd- och omvårdnadsboende utan HVB-tillstånd	10
Antalet vård dygn	10
Anmälningar enligt LVM	10
Antal inledda LVM-utredningar	11
Vård enligt LVM	12
Biståndsbedömda insatser under 2023	13
<b>Brukardelaktighet</b>	<b>14</b>
Indikator vuxen/missbruk	14
Målgrupp och insamlingsmetod	14
Resultat indikator	15

# Missbruk och beroende

## Sammanfattning

- Antalet personer aktuella för utredning eller insats kopplat till missbruk och beroende har ökat med 99 personer sedan föregående år.
- Inom den biståndsbedömda öppenvården har antal personer som beviljats insatsen minskat med 37 personer mot föregående år.
- Jämfört med föregående år har antalet personer som beviljats biståndsbedömda boendeinsatser ökat och det har även skett en ökning av antal boendedygn. En ökning har även skett avseende antal personer och vård dygn vid frivillig institutionsvård.
- Antalet LVM-anmälningar som registrerats i sociala system har ökat med 139 jämfört med föregående år. 41 personer har varit intagna för vård enligt LVM, vilket är en minskning med fyra personer sedan föregående år.
- Det var 87 procent som upplevde att de fick en förbättrad situation av insatsen/ insatserna de fått från socialtjänsten.

## Om statistiken

Den statistik som redovisas i detta kapitel är hämtad från stadens verksamhetssystem sociala system, avdelningen för socialt stöd inom socialnämnden, Beroendecentrum Stockholm och Statens institutionsstyrelse (SiS). Den statistik som är hämtad från sociala system redovisar antal unika personer som varit aktuella för utredning eller insats inom stadens vuxen-/missbruksenheter under hela 2023. Statistik om personer med missbruk av spel om pengar ingår i övrig statistik. I likhet med föregående rapport inkluderas, utifrån önskemål från stadsdelsnämnderna, även personer som är 18–20 år i statistiken. Antal under fyra redovisas i regel inte.

Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd samt Normalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstadens stadsdelsnämnd. Båda sedan juli 2023. Siffror för tidigare år är därför sammanlagda.

## Utredningar, insatser, biståndets omfattning och utformning

Merparten av stadens vuxen-/missbruksenheter handlägger ärenden för personer med en missbruks- och beroendeproblematik som är 20 år och uppåt, men det förekommer även att vissa stadsdelsnämnder handlägger ärenden från 18 år.

### Antal, köns- och åldersfördelning

I tabell 6:1 framgår att det under 2023 var 3 257 personer aktuella för utredning eller insats inom stadsdelsnämnderna och Enheten för hemlösa kopplat till missbruk och beroende. Mellan 2019 och 2020 minskade antalet aktuella personer med 96 personer, mellan 2020 och 2021 minskade antalet aktuella personer med 113 personer och mellan 2021 och 2022 minskade antalet aktuella personer med 169 personer. Mellan 2022 och 2023 har det dock skett en ökning med 99 personer (tre procent). Vidare framgår det av tabell 6:1 att det på vissa stadsdelsnämnder skett en ökning av antalet aktuella personer medan det på andra stadsdelsnämnder skett en minskning av antalet aktuella personer.

**Tabell 6:1** Antal unika personer aktuella för utredning eller insats registrerad med utredningstyp Vuxna missbruk, 2019–2023, fördelat per nämnd och totalt.

Nämnd	2019	2020	2021	2022	2023
Järva*	528	517	505	461	460
Hässelby-Vällingby	315	246	209	192	216
Bromma	181	174	156	132	153
Kungsholmen	117	121	130	122	121
Norra Innerstaden**	246	270	244	209	227
Södermalm	414	383	379	347	353
Enskede-Årsta-Vantör	366	349	337	345	352
Skarpnäck	192	182	175	165	163
Farsta	196	252	243	228	244
Hägersten-Älvsjö***	379	344	330	311	315
Skärholmen	287	251	253	256	244
Enheten för hemlösa	340	376	391	415	409
<b>Totalt i staden</b>	<b>3 561</b>	<b>3 465</b>	<b>3 352</b>	<b>3 183</b>	<b>3 257</b>

Källa: Sociala system.

\* Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd sedan juli, 2023. Siffror för 2019-2022 är därför sammanlagda.

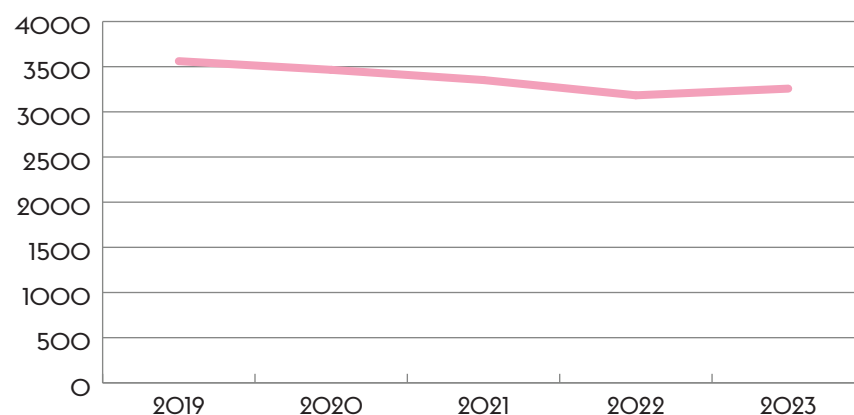
\*\* Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstadens stadsdelsnämnd sedan juli, 2023. Siffror för 2019-2022 är därför sammanlagda.

\*\*\*Älvsjö och Hägersten-Liljeholmen stadsdelsnämnder har bildat Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd sedan juli, 2020. Siffror för 2019 är därför sammanlagda.

99

fler personer var aktuella för utredning eller insats kopplat till missbruk och beroende jämfört med 2022.

**Figur 6:1** Antal unika personer aktuella för utredning eller insats registrerad med utredningstyp Vuxna missbruk, 2019–2023.



Källa: Sociala system.

I figur 6:1 visas antalet personer som under åren 2019-2023 varit aktuella för utredning eller insats inom stadsdelsnämnderna och Enheten för hemlösa kopplat till missbruk och beroende.

Beroendecentrum Stockholm som är regionens beroendevård har sedan 2019 generellt haft en ökning av unika patienter, med undantag för en minskning under 2021. Minskningen skulle kunna tolkas som en effekt av covid-19-pandemin som generellt minskade benägenheten bland invånare att söka vård. Under 2023 hade Beroendecentrum Stockholm ett besökarantal på 25 917 unika patienter, fördelat på 8 842 kvinnor och 17 075 män.<sup>1</sup> Detta är en ökning med 485 personer mot föregående år.

Utöver Beroendecentrum Stockholm finns det mottagningar i privat regi, men i detta kapitel redovisas enbart siffror från Beroendecentrum Stockholm. Hur trenderna gällande antalet aktuella personer inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten hör ihop är dock svårt att uttala sig om. Socialtjänsten utgör samhällets yttersta skyddsnät. Det kan vara så att personer med missbruk och beroende väljer att vända sig till hälso- och sjukvården i första hand. Beroendecentrum Stockholm har ett avsevärt högre besökarantal än antalet aktuella personer med missbruk och beroende i staden. Det kan dock sättas i relation till att deras upptagningsområde sträcker sig över hela Stockholms län och inte enbart stadens nämnder. Socialtjänstrapporten visar att staden haft ett något minskat antal aktuella personer för utredning eller insats under en femårsperiod med undantag för en ökning under 2023 medan Beroendecentrum Stockholm generellt ökat sitt besökarantal sedan 2019.

**Tabell 6:2** Antal unika personer aktuella för utredning eller insats registrerad med utredningstyp Vuxna missbruk 2019-2023, fördelat på kön.

Kön	2019		2020		2021		2022		2023	
	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)
Kvinnor	887	25	857	25	834	25	804	25	834	26
Män	2 674	75	2 608	75	2 518	75	2 379	75	2 423	74
<b>Totalt i staden</b>	<b>3 561</b>	<b>100</b>	<b>3 465</b>	<b>100</b>	<b>3 352</b>	<b>100</b>	<b>3 183</b>	<b>100</b>	<b>3 257</b>	<b>100</b>

Källa: Sociala system.

Av de 3 257 personer som var aktuella för utredning eller insats inom stadsdelsnämnderna och Enheten för hemlösa kopplat till missbruk och beroende under 2023 var 834 kvinnor och 2 423 män. Andelen kvinnor utgjorde 26 procent och andelen män 74 procent, vilket framgår av tabell 6:2. Jämfört med 2022 har antalet kvinnor ökat med 30 personer (fyra procent) och antalet män med 44 personer (två procent). Män utgör en tydlig majoritet av målgruppen i staden och fördelningen mellan könen har varit stabil under de senaste åren. Könsskillnaden mellan kvinnor och män ligger i linje med nationell statistik.<sup>2</sup>



Andelen kvinnor aktuella för utredning eller insats utgjorde 26 procent och andelen män 74 procent 2023.

<sup>1</sup> Socialstyrelsen (2022) *Uppdämda vårdbehov, Analys och förslag till insatser - slutredovisning* Art.nr. 2022-3-7807  
<sup>2</sup> Socialstyrelsen (2023). *Statistik om insatser till vuxna personer med missbruk och beroende 2022*. Art.nr. 2023-5-8539

**Tabell 6:3** Åldersfördelning bland unika personer aktuella för utredning eller insats registrerad med utredningstyp Vuxna missbruk 2023, fördelat på kön.

Ålder	Kvinnor	Män	Totalt
18–20 år	11	19	30
21–29 år	172	437	609
30–64 år	581	1 769	2 350
65+ år	70	198	268
<b>Totalt i staden</b>	<b>834</b>	<b>2 423</b>	<b>3 257</b>

Källa: Sociala system.



I likhet med 2022 var de flesta personerna som var aktuella för utredning eller insats i åldrarna 30–64 år.

I tabell 6:3 framgår att det totalt återfinns flest personer i åldersgruppen 30–64 år med 2 350 personer (72 procent). Antalet kvinnor inom denna åldersgrupp är 581 och antalet män 1 769. Även under 2022 återfanns flest personer inom denna åldersgrupp med ett antal på 2 295 personer (72 procent). Antalet kvinnor var då 588 personer och antalet män 1 707 personer.

Fördelningen mellan de olika åldersgrupperna är relativt stabil över tid. Jämfört med 2022 har antalet kvinnor ökat med 30 personer. Det har skett en ökning i åldersgrupperna 21 till 29 år och 65 år och äldre, med 29 personer respektive 16 personer, medan det skett en minskning i åldersgrupperna 18 till 20 år och 30 till 64 år, med åtta respektive 16 personer.

Jämfört med 2022 har antalet män ökat med 44 personer. Det har skett en ökning i åldersgrupperna 30 till 64 år och 65 år och äldre, med 62 personer respektive 20 personer, medan det skett en minskning i åldersgrupperna 18 till 20 år och 21 till 29 år, med 19 personer i respektive åldersgrupp.

För båda könen har det skett en ökning av antalet personer i samtliga åldersgrupper förutom i åldersgruppen 18–20 år där det skett en minskning med 27 personer (47 procent). Den största ökningen för båda könen kan ses i åldersgruppen 30–64 år med 55 personer (två procent).

### Stadsövergripande stöd

Under 2023 har Behandlingsenheten, avdelningen för socialt stöd inom socialnämnden, bistått 76 par och familjer med icke biståndsbedömt stöd kopplat till missbruk och beroende. För 55 av de 76 par och familjer som fått stöd via Behandlingsenheten har insatserna avslutats under 2023. Åtta personer var beviljade individuellt biståndsbedömt stöd för missbruk av spel om pengar. Antalet par och familjer med stöd kopplat till missbruk av spel om pengar är för få för att redovisa.<sup>3</sup>

Under 2022 bistod Behandlingsenheten 52 par och familjer icke biståndsbedömt stöd kopplat till missbruk och beroende och sju personer individuellt biståndsbedömt stöd för missbruk av spel om pengar. I jämförelse med 2022 har det skett en ökning med 24 par och familjer (46 procent) som har fått stöd kopplat till missbruk och beroende och med en person (14 procent) som fått stöd för missbruk av spel om pengar.

### Individuellt behovsprövade öppna insatser

I statistiken nedan ingår individuellt behovsprövade öppna insatser i form av öppen-vård, kontaktperson och boendestöd. Icke biståndsbedömd öppenvård, så kallad friyta, som erbjuds av en del stadsdelsnämnder återspeglas inte i statistiken.

<sup>3</sup> Behandlingsenheten, Stockholms stad. Stockholm: 2024.

**Tabell 6:4** Antal unika personer med beslut om individuell behovsprövade öppna insatser i egen eller extern regi, 2023.

Nämnd	Totalt
Järva	220
Hässelby-Vällingby	73
Bromma	10
Kungsholmen	57
Norra Innerstaden	67
Södermalm	177
Enskede-Årsta-Vantör	158
Skarpnäck	51
Farsta	66
Hägersten-Älvsjö	144
Skärholmen	100
Enheten för hemlösa	16
<b>Totalt i staden</b>	<b>1 139</b>

Källa: Sociala system.

**Tabell 6:5** Antal unika personer med beslut om individuellt behovsprövade öppna insatser under 2023 i egen eller extern regi, fördelat på ålder och kön.

Ålder	Kvinnor	Män	Totalt
–65 år	26	61	87
64–50 år	78	269	347
49–35 år	99	290	389
34–25 år	69	176	245
24–21 år	*	*	64
20–18 år	*	*	7
<b>Totalt i staden</b>	<b>301</b>	<b>838</b>	<b>1 139</b>

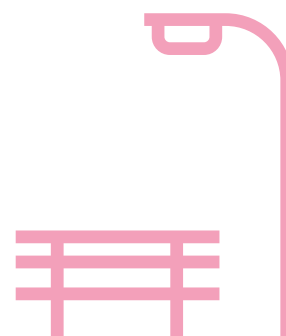
Källa: Sociala system.

\*Antal under 4 redovisas ej.

Under 2023 beviljades 1 139 personer, 301 kvinnor och 838 män, biståndsbedömda insatser i öppenvård, vilket framgår i tabell 6:4 och 6:5. Andelen kvinnor var 26 procent och andelen män 74 procent. Jämfört med 2022 har det skett en minskning med 37 personer som beviljats biståndsbedömda insatser i öppenvård.

Under 2023 var de flesta av kvinnorna (99 personer) och männen (290 personer) medbeslut om individuellt behovsprövade biståndsinsatser 35 till 49 år gamla (födda 1974-1988), vilket framgår av tabell 6:5. I jämförelse med 2022 är åldersspannet för kvinnor oförändrat medan det för männen har skett en förskjutning till ett yngre åldersspann.

Sätts siffrorna i relation till tabell 6:2 som redovisade att 3 257 personer, 834 kvinnor och 2 423 män, var aktuella för utredning eller beviljad insats under 2023 framkommer det att det var något högre andel kvinnor (36 procent) än män (35 procent) som tog emot öppenvård.



37

färre personer beviljades biståndsbedömda insatser i öppenvård 2023 jämfört med 2022.

### Biståndsbedömda boendeinsatser

I statistiken nedan ingår boendeformerna stöd- och omvårdnadsboende (ej HVB<sup>4</sup>), träningsboende, skyddat boende vuxna, akutboende, stöd- och omvårdnadsboende i familjehem, vandrarhemsboende, hotellboende, försöks- tränings- och jourlägenheter, Bostad Först och andra boendeformer.

**Tabell 6:6** Antal personer med beslut om bistånd som avser boende någon gång under 2023, fördelat på födelseår och kön.

Ålder	Kvinnor	Män	Totalt
–65 år	27	77	104
64–50 år	77	326	403
49–35 år	128	405	533
34–25 år	90	223	313
24–21 år	18	64	82
20–18 år	17	17	34
<b>Totalt i staden</b>	<b>357</b>	<b>1 112</b>	<b>1 469</b>

Källa: Sociala system.

**Tabell 6:7** Antal personer som beviljats boendedygn och antal beviljade boendedygn 2017–2023.

År	Antal personer	Antal boendedygn
2017	1 264	193 075
2018	1 052	174 675
2019	1 192	198 805
2020	1 231	190 482
2021	1 280	201 650
2022	1 388	219 572
2023	1 469	230 856

Källa: Sociala system.

Av tabellerna 6:6 och 6:7 framgår att 1 469 personer, 357 kvinnor (24 procent) och 1 112 män (76 procent), beviljats 230 856 boendedygn under 2023. Det var betydligt fler män än kvinnor som beviljades biståndsbedömt boende under 2023. Flest kvinnor och män var 35 till 49 år gamla (födda 1974-1988).

# 11 284

fler boendedygn  
beviljades under 2023  
jämfört med 2022.

Under 2022 beviljades 1 388 personer, 321 kvinnor (23 procent) och 1 067 män (77 procent) 219 572 boendedygn.

Antalet personer med beslut om boende har ökat med 81 personer (sex procent) mellan 2022 och 2023. Antalet kvinnor har ökat med 36 personer (elva procent) och antalet män har ökat med 45 personer (fyra procent). Antal beviljade boendedygn har ökat med 11 284 (fem procent) jämfört med 2022.

<sup>4</sup> Hem för vård eller boende.



## Institutionsvård

I begreppet institutionsvård ingår såväl behandlingshem som stöd- och omvårdnadsboende med HVB-tillstånd och stöd- och omvårdnadsboende utan HVB-tillstånd. Stadens boenden i egen regi återfinns i kategorin stöd- och omvårdnadsboende utan HVB-tillstånd. De HVB-hem som är upphandlade av staden återfinns både inom Stockholms län och i landet i övrigt.

**Tabell 6:8** Antal personer med beslut om frivillig institutionsvård på behandlingshem respektive stöd- och omvårdnadsboende år 2023.

Nämnd	Behandlingshem	Stöd- och omvårdnadsboende på institution (HVB)	Stöd- och omvårdnadsboende (ej HVB)
Järva	15	8	122
Hässelby-Vällingby	13	4	69
Bromma	5	*	46
Kungsholmen	4	*	32
Norra Innerstaden	16	4	55
Södermalm	4	7	101
Enskede-Årsta-Vantör	7	6	114
Skarpnäck	*	*	41
Farsta	*	0	88
Hägersten-Älvsjö	19	4	81
Skärholmen	4	*	51
Enheten för hemlösa	8	*	146
<b>Totalt i staden</b>	<b>102</b>	<b>42</b>	<b>946</b>

Källa: Sociala system.

\*Antal under 4 redovisas ej.

Under 2023 har totalt 1 090 personer, 273 kvinnor (25 procent) och 817 män (75 procent), beviljats frivillig institutionsvård, vilket framgår av tabell 6:8. Jämfört med 2022 rör det sig om en ökning med 143 personer (15 procent). Nedan följer jämförelser avseende personer som beviljats frivillig institutionsvård i form av behandlingshem, stöd- och omvårdnadsboende med HVB-tillstånd respektive stöd- och omvårdnadsboenden utan HVB-tillstånd.

### Behandlingshem

I tabell 6:8 framgår att 102 personer, 40 kvinnor (39 procent) och 62 män (61 procent), har beviljats frivillig institutionsvård på behandlingshem under 2023. Totalt återfinns flest personer i åldersgruppen 34–49 år med 36 personer.

Under 2022 beviljades 102 personer, 37 kvinnor (36 procent) och 65 män (64 procent) placering på behandlingshem. Jämfört med 2022 är alltså det totala antalet personer som beviljats behandlingshem detsamma. Antalet kvinnor har ökat med tre personer (åtta procent) medan antalet män har minskat med tre personer (fem procent).

### Stöd- och omvårdnadsboende med HVB-tillstånd

I tabell 6:8 framgår att 42 personer, elva kvinnor (26 procent) och 31 män (74 procent), har beviljats frivillig institutionsvård på stöd- och omvårdnadsboende med HVB-tillstånd under 2023. Flest personer återfinns i åldersgrupperna 35–49 år och 50–64 år med 14 personer i respektive åldersgrupp.

Under 2022 beviljades 160 personer, 39 kvinnor (24 procent) och 121 män (76 procent), placering på stöd och omvårdnadsboende med HVB-tillstånd. Antalet personer har således minskat med 118 personer (74 procent) mellan 2022 och 2023. Antalet kvinnor har minskat med 28 personer (72 procent) och antalet män med 90 personer (74 procent).



Jämfört med 2022 ökade antalet personer som under 2023 beviljades frivillig institutionsvård med 143 personer.



Jämfört med 2022 ökade antalet vård-  
dygn under 2023 med  
32 790 dygn och det  
genomsnittliga antalet  
vård dygn per person  
ökade med 20 dygn.

1223

LVM-anmälningar  
registrerades i sociala  
system under 2023.

### Stöd- och omvårdnadsboende utan HVB-tillstånd

I tabell 6:8 framgår att 946 personer, 222 kvinnor (23 procent) och 724 män (77 procent), har beviljats frivillig institutionsvård på stöd- och omvårdnadsboende utan HVB-tillstånd under 2023. Flest personer återfinns i åldersgruppen 35-49 år med 346 personer.

Under 2022 beviljades 685 personer, 143 kvinnor (21 procent) och 542 män (79 procent), placering på stöd och omvårdnadsboende utan HVB-tillstånd. Antalet personer har ökat med 261 personer (38 procent) mellan 2022 och 2023. Antalet kvinnor har ökat med 79 personer (55 procent) och antalet män ökat med 182 personer (34 procent).

Minskningen av antalet personer som beviljats placering på stöd- och omvårdnadsboende med HVB-tillstånd skulle kunna förklaras med att personerna istället beviljats placering på stöd- och omvårdnadsboende utan HVB-tillstånd, däribland stadens egna boenden ingår.

I likhet med 2022 var det betydligt fler män än kvinnor som beviljades frivillig institutionsvård.

### Antalet vårddygn

Det totala antalet vårddygn under 2023 avseende frivillig institutionsvård i form av behandlingshem, stöd- och omvårdnadsboende med HVB-tillstånd och stöd- och omvårdnadsboende utan HVB-tillstånd var 110 812 och det genomsnittliga antalet vårddygn per person var 102.

Det totala antalet vårddygn under 2022 avseende frivillig institutionsvård var 78 022 och det genomsnittliga antalet vårddygn per person 82. Jämfört med 2022 har antalet vårddygn under 2023 ökat med 32 790 dygn (42 procent) och det genomsnittliga antalet vårddygn per person ökat med 20 dygn (24 procent).

### Anmälningar enligt LVM

Statistiken i tabell 6:9 redovisar att det under 2023 totalt registrerats 1 223 anmälningar enligt lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) i sociala system. Av dessa gällde 356 kvinnor (29 procent) och 867 män (71 procent). Under 2023 har flest anmälningar kommit in på kvinnor och män som var mellan 45-64 år, vilket även var fallet 2022.

**Tabell 6:9** Antal anmälningar enligt LVM som inkommit under 2023.

Nämnd	Totalt
Järva	100
Hässelby-Vällingby	61
Bromma	90
Kungsholmen	29
Norra Innerstaden	70
Södermalm	92
Enskede-Årsta-Vantör	200
Skarpnäck	53
Farsta	106
Hägersten-Älvsjö	137
Skärholmen	44
Enheten för hemlösa	241
<b>Totalt i staden</b>	<b>1 223</b>

Källa: Sociala system.

Under 2022 registrerades totalt 1 084 anmälningar enligt LVM i sociala system. Av dessa gällde 324 kvinnor (30 procent) och 760 män (70 procent). Jämfört mellan 2022 och 2023 har antalet registrerade inkomna LVM-anmälningar ökat med 139 stycken (13 procent). Antalet registrerade inkomna LVM-anmälningar rörande kvinnor har ökat med 32 stycken (tio procent) och antalet LVM-anmälningar rörande män ökat med 107 stycken (14 procent).

#### Antal inledda LVM-utredningar

Under 2023 har 199 utredningar inletts enligt 7 § LVM<sup>5</sup> i sociala system, vilket framgår i tabell 6:10. Av dessa utredningar avsåg 74 kvinnor (37 procent) och 125 män (63 procent). Totalt rör det sig om 173 unika personer, 63 kvinnor och 110 män. Flest personer återfinns i åldersgruppen 30-64 år med 142 personer. Denna statistik är ny för årets rapport varpå det inte går att genomföra jämförelser med tidigare år.

**Tabell 6:10** Antal inledda LVM-utredningar per stadsdelsnämnd under 2023.

Nämnd	Inledd utredning enligt 7 § LVM
Järva	23
Hässelby-Vällingby	14
Bromma	12
Kungsholmen	17
Norra Innerstaden	20
Södermalm	24
Enskede-Årsta-Vantör	10
Skarpnäck	10
Farsta	17
Hägersten-Älvsjö	27
Skärholmen	13
Enheten för hemlösa	12
<b>Totalt i staden</b>	<b>199</b>

Källa: Sociala system.

Statistiken kan sättas i relation till tabell 6:9 av vilken det framgår att det under 2023 inkommit 1 223 LVM-anmälningar. Stadens socialtjänstinspektörer genomförde under 2023 en kvalitetsgranskning av tillämpningen av LVM, där det framkom att de granskade stadsdelsnämnderna hade en restriktiv hållning till att inleda LVM-utredningar, vilket denna statistik bekräftar är genomgående i staden.<sup>6</sup>

<sup>5</sup> Enligt 7 § LVM ska socialnämnden inleda utredning, när den genom anmälan enligt 6 § LVM eller på något annat sätt har fått kännedom om att det kan finnas skäl att bereda någon tvångsvård.

<sup>6</sup> Socialförvaltningen (2023). *Tillämpningen av LVM. Socialtjänstinspektörernas kvalitetsgranskning av stadsdelsförvaltningarna Bromma, Enskede-Årsta-Vantör och Hägersten-Älvsjö*. Dnr SOF 2022/632, s. 26.

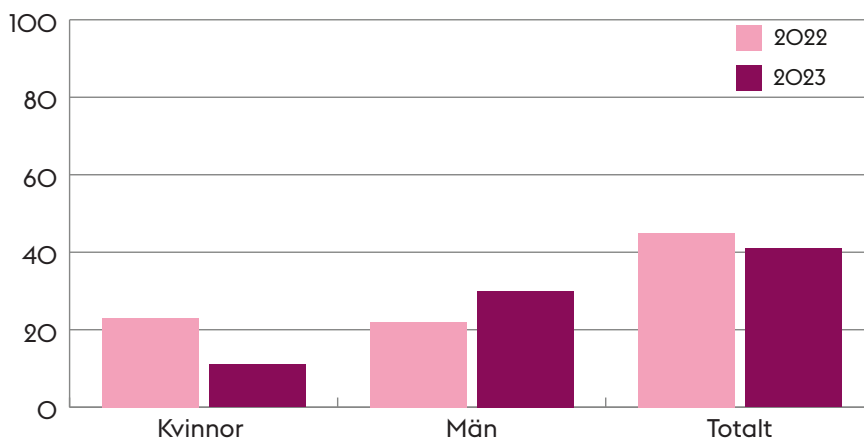


Totalt 41 personer, elva kvinnor och 30 män, var intagna för vård enligt LVM under 2023.

#### Vård enligt LVM

I figur 6:2 framgår att totalt 41 personer, elva kvinnor (27 procent) och 30 män (73 procent), var intagna för vård enligt LVM inom SiS-institutioner, så kallade LVM-hem, under 2023. Av de 41 intagningarna har 36 intagningar skett enligt 13 § LVM<sup>7</sup> och fem enligt 4 § LVM<sup>8</sup>. Av de 36 intagningar som skedde enligt 13 § LVM har 17 blivit intagningar enligt 4 § LVM. Sammantaget har således 22 personer varit intagna för vård enligt 4 § LVM.

**Figur 6:2** Antal intagningar i LVM-vård 2022 och 2023, redovisat per kön och totalt.



Källa: Statens institutionsstyrelse (SiS).

Under 2022 var det totalt 45 intagningar, under 2021 var det 18 intagningar, under 2020 var det 51 intagningar, under 2019 var det 55 intagningar, under 2018 var det 42 intagningar och under 2017 och 2016 var det 44 intagningar per år.

Jämfört med 2022 har antalet intagna personer under 2023 minskat med fyra personer. Antalet kvinnor har minskat med 12 personer och antalet män ökat med åtta personer. Jämfört med 2022 har antalet intagna personer enligt 13 § LVM minskat med fem personer och det sammantagna antalet personer som varit intagna enligt 4 § LVM minskat med sex personer.

7 Enligt 13 § LVM får socialnämnden besluta att en missbrukare omedelbart ska omhändertas, om det är sannolikt att missbrukaren kan beredas vård med stöd av denna lag, och rättsens beslut om vård inte kan avvaktas på grund av att missbrukaren kan antas få sitt hälsotillstånd allvarligt försämrat, om han eller hon inte får omedelbar vård, eller på grund av att det finns en överhängande risk för att missbrukaren till följd av sitt tillstånd kommer att allvarligt skada sig själv eller någon närstående.

8 Enligt 4 § LVM ska tvångsvård beslutas om någon till följd av ett fortgående missbruk av alkohol, narkotika eller flyktiga lösningsmedel är i behov av vård för att komma ifrån sitt missbruk, och vårdbehovet inte kan tillgodoses enligt socialtjänstlagen (2001:453) eller på något annat sätt, och han eller hon till följd av missbruket utsätter sin fysiska eller psykiska hälsa för allvarlig fara, löper en uppenbar risk att förstöra sitt liv, eller kan befaras komma att allvarligt skada sig själv eller någon närstående.



## Biståndsbedömda insatser under 2023

Under 2023 har totalt 2 405 personer beviljats 4 525 biståndsbedömda insatser. Antalet kvinnor var 605 personer (25 procent) och antalet män 1 800 personer (75 procent), vilket framgår av tabell 6:11. Under 2022 var det totalt 2 365 personer som beviljades 4 586 biståndsbedömda insatser. Jämfört med 2022 har det under 2023 skett en ökning av antalet personer med 40 personer (två procent) medan antalet biståndsbedömda insatser minskat med 61 stycken (en procent).

**Tabell 6:11** Antal beviljade biståndsbedömda insatser till personer 21 år och äldre under 2023, redovisat per kön och summerat i unika personer.

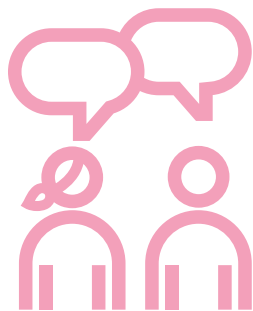
Insatser	Kvinnor	Män	Totalt
Placering vid behandlingshem HVB	40	74	114
Placering vid LVM-hem**	16	29	45
Placering vid stödboende/omvårdsboende på institution (HVB)	21	44	65
Träningsboende	*	*	26
Placering på akutboende (tidigare kallat härbärge)	116	394	510
Placering för stöd-/omvårdnadsboende i familjehem	*	*	10
Individuellt behovsprövad öppen vård inkl. provtagning	233	647	880
Boendestöd	85	264	349
Case Manager Missbruk	116	225	341
Försöks-, tränings- och jourlägenheter	99	356	455
Andra boendeformer (t.ex. kollektivboende)	111	387	498
Bostad Först	13	25	38
Övriga insatser***	262	932	1 194
<b>Totalt i staden</b>	<b>1 119</b>	<b>3 406</b>	<b>4 525</b>
Unika personer	605	1 800	2 405

Källa: Sociala system.

\* Antal under 4 redovisas ej.

\*\* Avser både omedelbart omhändertagande enligt 13 § LVM och intagning enligt 4 § LVM. Omedelbart omhändertagande behöver inte nödvändigtvis ha föranlett vård inom SiS LVH-hem. Siffrorna för intagningar inom SiS LVM-vård återfinns i figur 6.2.

\*\*\*I övriga insatser ingår hotellboende, vandrarhemsboende, skyddat boende, övriga placeringar vid institution (ej HVB), placering för vård i familjehem och kontaktperson, avhopparverksamhet och SIG-lots.



I tabell 6:11 framgår vidare att de totalt två vanligaste insatserna under 2023 var övriga insatser och individuellt behovsprövad öppenvård, vilket även var fallet 2022 men i omvänd ordning. För kvinnor respektive män var de två vanligaste insatserna övriga insatser följt av individuellt behovsprövad öppenvård.

Siffrorna för både 2023 och 2022 visar att varje person i regel mottagit cirka två insatser. Att personer mottar fler än en insats kan förklaras med att det ofta krävs ett långtgående stöd och samtidiga insatser för att möta individens behov av stöd inom flera livsområden.

## Brukardelaktighet

### Indikator vuxen/missbruk

Under 2021 infördes en ny indikator för verksamhetsområdet vuxen/missbruk. En indikator är ett tal som följs över tid och som ska visa om utvecklingen går i rätt riktning och i rätt takt samt ge underlag för åtgärder och beslut.

Indikatorn för vuxen/missbruk definieras som: *Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten.*

### Målgrupp och insamlingsmetod

Populationen är personer aktuella inom vuxen/missbruk som under april och maj 2023 hade ett fysiskt möte med sin handläggare. Uppgifterna om dessa samlades in via en pappersenkät som personen på egen hand fyllde i under mötet. Undersökningen genomfördes som en totalundersökning. Av tabell 6:12 framgår att avdelningen för strategi och utveckling totalt fick in enkätsvar från 279 respondenter. Av dessa var 81 kvinnor, 193 män och fem definierade som annat. Andelen kvinnor var 29 procent och andelen män 69 procent.

Frageställningen i enkäten var enligt följande: *Om du tänker på det senaste året, hur har din situation förändrats av det stöd du har fått från socialtjänsten när det gäller missbruk?* Möjliga svarsalternativ var: *förbättrats mycket, förbättrats något, oförändrat, försämrats något, försämrats mycket, vet ej/har ingen uppfattning.* Indikatorn mäts genom summan av andelarna för ”förbättrats mycket” och ”förbättrats något”.

**Tabell 6:12** Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten.

Stadsdelsnämnd	Vuxen/missbruk Indikator	Vuxen/missbruk Antal svar
Järva	87	30
Hässelby-Vällingby	76	33
Bromma	*	*
Kungsholmen	90	10
Norra Innerstaden	85	34
Södermalm	92	12
Enskede-Årsta-Vantör	90	80
Skarpnäck	75	8
Farsta	100	17
Hägersten-Älvsjö	84	32
Skärholmen	90	10
Enheten för hemlösa	91	11
<b>Totalt i staden</b>	<b>87</b>	<b>279</b>

Källa: Enkätundersökning till brukare inom vuxen/missbruk under april och maj månad av indikator "Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten", 2023.

\*Antal under 4 redovisas ej.

### Resultat indikator

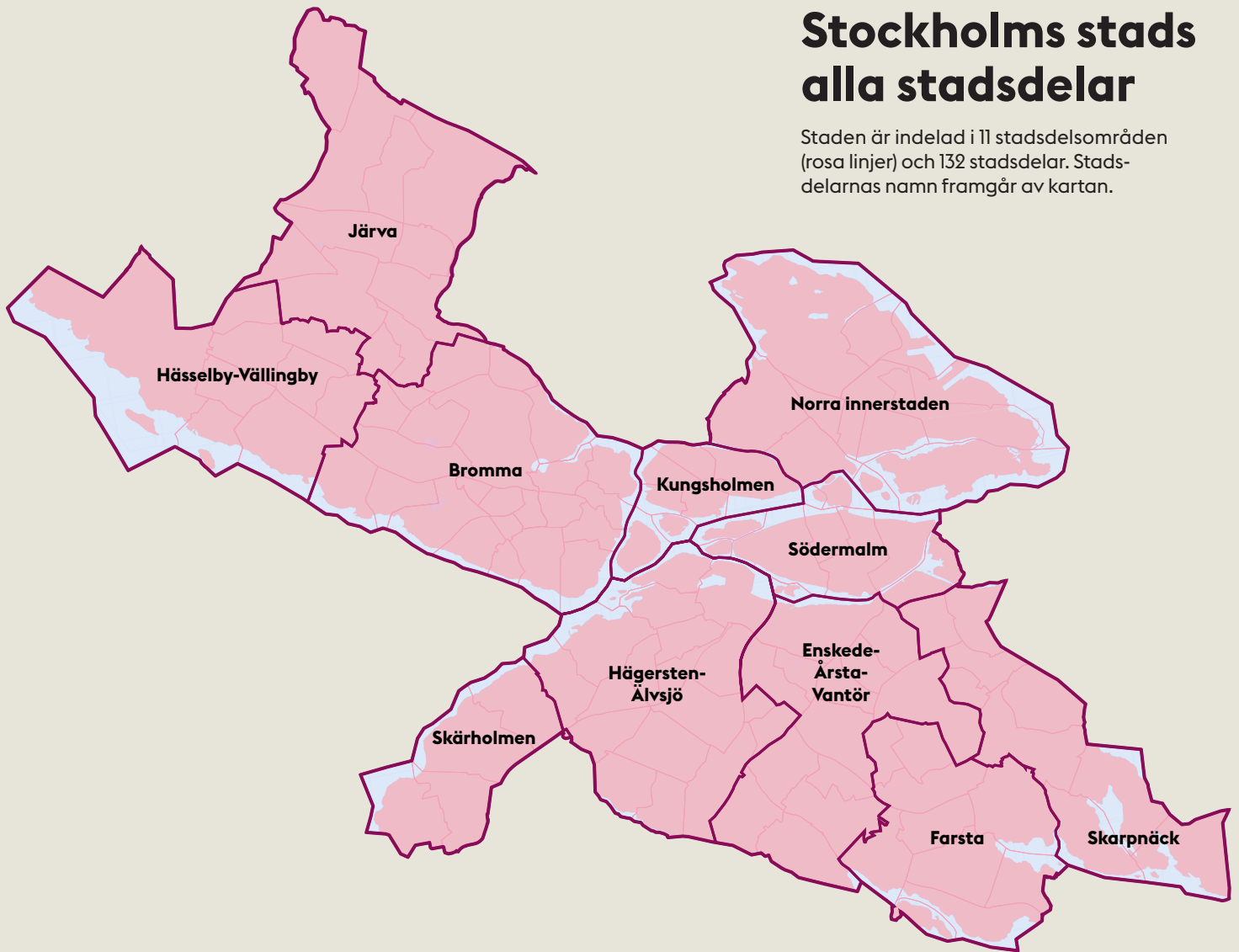
Indikatorn för vuxen/missbruk för hela staden 2023 var 87 procent, vilket framgår av tabell 6:12. Motsvarande siffra 2022 var 82 procent. Det var således 87 procent av de svarande som upplevde att de fått en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten. När resultatet delas upp efter kön så kan det konstateras en viss skillnad. Resultatet för kvinnor var 84 procent och för män 89 procent. Resultaten per stadsdelsnämnd redovisas i ovan tabell. Antalet respondenter är i en del fall litet varför tolkning av dessa resultat bör göras med försiktighet.

87

procent av de svarande upplevde att de fått en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten.

# Stockholms stads alla stadsdelar

Staden är indelad i 11 stadsdelsområden (rosa linjer) och 132 stadsdelar. Stadsdelarnas namn framgår av kartan.



## Förkortningar

<b>BBIC</b>	Barns behov i centrum	<b>i.u</b>	Inga uppgifter	<b>POM</b>	Prostitution och människohandel
<b>BMM</b>	Barnmorskemottagning (tidigare MVC – mödravårdscentral)	<b>IVO</b>	Inspektionen för vård och omsorg	<b>PRIO</b>	Plan för riktade insatser inom området psykisk ohälsa
<b>BoU</b>	Barn- och ungdomsenheterna	<b>KBF</b>	Kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning	<b>PUT</b>	Permanent uppehållstillstånd
<b>BRÅ</b>	Brottsförebyggande rådet	<b>KBT</b>	Kognitiv beteendeterapi	<b>RKA</b>	Rådet för kommunala analyser
<b>BSFT</b>	Brief Strategic Family Therapy, Kort strategisk familjeterapi	<b>KCK</b>	Kriscentrum-Kruton	<b>RVC</b>	Relationsvårdscentrum
<b>BUP</b>	Barn- och ungdomspsykiatri	<b>LMA</b>	Lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.	<b>RVT</b>	Relationsvårdsteam
<b>BVC</b>	Barnavårdscentral	<b>LOV</b>	Lag (2008:962) om valfrihetssystem	<b>RÅ</b>	Regeringsrättens årsbok
<b>EBO</b>	Egenbosatt asylsökande eller nyanländ	<b>LSS</b>	Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade	<b>SFB</b>	Socialförsäkringsbalk (2010:110)
<b>EU</b>	Europeiska unionen	<b>LSU</b>	Lag (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård	<b>SHIS</b>	Stiftelsen SHIS Bostäder
<b>FB</b>	Föräldrabalken (1949:381)	<b>LUL</b>	Lag (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare	<b>SIP</b>	Samordnad individuell plan
<b>FL</b>	Förvaltningslag (2017:900)	<b>LVM</b>	Lag (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall	<b>SIS</b>	Statens institutionsstyrelse
<b>FN</b>	Förenta nationerna	<b>LVU</b>	Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga	<b>Skoll</b>	Skollag (2010:800)
<b>FoT</b>	Försöks- och träningslägenhet	<b>MI</b>	Motiverande samtal (motivational interviewing)	<b>SKKP</b>	Särskilt kvalificerad kontaktperson
<b>FUT</b>	Felaktiga utbetalningar	<b>MFOF</b>	Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd	<b>SKR</b>	Sveriges kommuner och regioner
<b>GDPR</b>	The General Data Protection Regulation	<b>MNKR</b>	Miljoner kronor	<b>SLK</b>	Stadsledningskontoret
<b>HFD</b>	Högsta förvaltningsdomstolen	<b>MV</b>	Medelvärd	<b>SoL</b>	Socialtjänstlagen (2001:453)
<b>HSL</b>	Hälsö- och sjukvårdslag (2017:30)	<b>MVP</b>	Mentorer i våldsprevention	<b>STIS</b>	Stärkt tidigt stöd i samverkan
<b>HVB</b>	Hem för vård eller boende	<b>OSL</b>	Offentlighet- och sekretesslagen (2009:400)	<b>TKR</b>	Tusen kronor
<b>HVH</b>	Hem för viss annan heldygnsvård			<b>TUT</b>	Tillfälligt uppehållstillstånd
<b>IFO</b>	Individ- och familjeomsorgen			<b>TÖG</b>	Tak över huvudet-garanti
<b>ILS</b>	Integrerat ledningssystem			<b>UNHCR</b>	The office of the United Nations High Commissioner for Refugees
<b>IOP</b>	Idéburet offentligt partnerskap			<b>VINR</b>	Väld i nära relation
<b>IPS</b>	Individual placement and support				



# De 9 kapitel som utgör Socialtjänstrapport 2023

Den här rapporten finns i en tryckt fullversion samt i fristående digitala kapitel som är tillgänglighetsanpassade. De fristående kapitlen finns på [start.stockholm/rapporter-stod-och-familj](https://start.stockholm/rapporter-stod-och-familj)

